

BÜTZLER & GEINGER

ADVOCATENKANTOOR

RENÉ BÜTZLER †
HUGUETTE GEINGER
PATRICIA VANLERSBERGHE
ADVOCATEN BIJ HET HOF VAN CASSATIE

PATRICK LAUWERS
ADVOCAAT

5 maart 2020

De heer Erik Monard en
Kim Swerts
Advocaten
MONARD LAW
Gouverneur Roppesingel 131,
3500 HASSELT

Eveneens per mail
erik.monard@monardlaw.be
kim.swerts@monardlaw.be

Hoogdringend

M.Ref.: C 31.067 Jaak Van der Gucht Nationale bank

Waarde Confraters,

Gevolggevend aan uw vraag heb ik het door U in deze zaak toegezonden dossier grondig onderzocht teneinde U een advies te verstrekken nopens de mogelijkheden om, met kans op welslagen, een voorziening in cassatie in te leiden tegen het arrest, gewezen op 28 oktober 2019 door het Hof van Beroep te Brussel (A.R. 2015/AR/1427).

1. Zoals uit de voorhanden zijnde stukken kon worden opgemaakt betreft de betwisting tussen partijen de boekhoudkundige verwerking door de Nationale Bank van gerealiseerde meerwaarden op de goudreserves.

1000 BRUSSEL

TEL.: 02 465 02 80 - QUATRE BRASSTRAAT 6 - FAX: 02 465 59 87

Cliënt is van oordeel dat hij, als aandeelhouder en belegger, misleid is door de wijze waarop de Nationale Bank de gerealiseerde meerwaarden op goud in haar jaarrekeningen tot uiting brengt (m.n. buiten het eigen vermogen), wat van invloed zou zijn op de waardering van het aandeel.

De Nationale Bank boekt de meerwaarden gerealiseerd op arbitragetransacties van goudreserves tegen andere externe reservebestanddelen op een rekening onder passiefrubriek 10.3 "*overige passiva — diversen*". De afschrijvingen worden geboekt onder de post "*reservefonds*" van passiefrubriek 13 ("*kapitaal, reservefonds en beschikbare reserves*"). De jaarrekening wordt opgesteld vóór winstbestemming

Naar cliënt dienen de gerealiseerde meerwaarden (289,9 mln.) als behorend tot het eigen vermogen van de Nationale Bank te worden geboekt onder een "*onbeschikbare reserverekening*". De afschrijvingen (342 mln.) dienen volgens cliënt te worden geboekt in mindering van de activa waarop ze betrekking hebben. De jaarrekening zou moeten opgesteld worden na winstbestemming.

Cliënt dagvaardde de Nationale Bank op 3 januari 2014 voor de Rechtbank van Koophandel te Brussel in aanpassing van de jaarrekeningen van de Nationale Bank vanaf 1 januari 2009 onder verbeurte van een dwangsom. Bij **vonnis van 22 mei 2015** verklaarde de rechtbank de vorderingen ongegrond, en veroordeelde cliënt tot de kosten van het geding, waaronder een rechtsplegingsvergoeding van 1.320 EUR.

Spijts het hoger beroep van cliënt bevestigde het Hof van Beroep te Brussel, bij **arrest van 28 oktober 2019**, de beslissing a quo, en veroordeelde cliënt tot de rechtsplegingsvergoeding in beroep (1.440 EUR).

Het arrest werd op 11 december 2019, op verzoek van de Nationale Bank, aan cliënt betekend, zodat de termijn voor het inleiden van een voorziening in cassatie, na betekening aan de tegenpartij, verstrijkt op 11 maart aanstaande.

De wettigheid van dit arrest dient m.i. als volgt te worden beoordeeld.

1. Wat betreft het **voorwerp** van de vorderingen van cliënt.

De wettigheid van het arrest dient te worden beoordeeld in het licht van de overwegingen die noodzakelijk en **voldoende** zijn ter afwijzing van de vorderingen van cliënt. De overige overwegingen van het arrest dienen als **overtollig** te worden beschouwd in die zin dat zij, bij gebrek aan belang, niet op ontvankelijke wijze voor het Hof van Cassatie kunnen worden aangevochten (zie o.m. Cass. 27 september 2018, A.R. C.16.0138.F-C.16.0375.F, www.juridat.be; Cass. 23 april 2018, A.R. S.16.0044.F, met conclusie Advocaat-Generaal Genicot, www.juridat.be; Cass. 6 december 2013, A.R. C.12.0112.F, www.juridat.be).

De vordering van cliënt omvat in **hoofddorde** twee onderscheiden punten (syntheseberoepsbesluiten cliënt, pp. 104-105):

- *“te horen zeggen voor recht dat de jaarrekeningen van de Nationale Bank betreffende de boekjaren vanaf 1 januari 2009 niet in overeenstemming zijn met de vereisten van transparantie”*;
- *“de NBB te horen bevelen haar jaarrekeningen betreffende boekjaar 2012 en 2013, en bij uitbreiding van eis de jaarrekening betreffende het boekjaar 2014, binnen een termijn van twee maanden vanaf het te wijzen arrest te corrigeren en/of op te stellen”*;
- minstens een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof i.v.m. het buiten het eigen vermogen van de Nationale Bank houden van de gerealiseerde meerwaarden op de goudreserves.

In **ondergeschikte orde** streefde cliënt de aanstelling na van een deskundige om advies te verlenen over de conformiteit van de jaarrekeningen (syntheseberoepsbesluiten cliënt, pp. 106-108).

Het onderzocht **arrest**

- verklaart de vordering met betrekking tot de schending van de transparantievereisten ongegrond omdat het voorwerp ervan onbepaald is (arrest p. 19, randnr. 23);
- verklaart de vordering tot aanpassing van de jaarrekeningen ongegrond omdat het de door cliënt bekritiseerde boekingswijzen wettig acht (ibid. pp. 13-19, randnrs. 16-22);
- verwierpt de voorgestelde prejudiciële vraag omdat ze berust op een verkeerde juridische stelling (ibid., p. 17, randnr. 19);

- verwerpt het gevraagde deskundigenonderzoek omdat de beoordeling van rechtsvragen niet aan een deskundige kunnen overgelaten worden (ibid., p. 19, randnr. 24).

2. Wat betreft de door cliënt voorgehouden niet overeenstemming van de jaarrekeningen van de Nationale Bank met **de vereisten van transparantie**.

Cliënt hield inzonderheid voor dat de jaarrekeningen niet in overeenstemming zijn met de vereisten van transparantie *“zoals tot uiting gebracht in de van toepassing zijnde regelgeving inzake de opmaak van de rekeningen van de NBB”*, in het bijzonder in

- *“(1) artikel 33 van de Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België juncto het Richtsnoer van de ECB van 11 november 2010 betreffende het juridische kader ten behoeve van de financiële administratie en verslaglegging in het Europees Stelsel van Centrale Banken”*;
- *“(2) artikel 30 van de Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België”*;
- *“(3) artikel 5 van het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt (dat o.a. voorziet in de omzetting van Richtlijn 2004/109/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2004 betreffende de transparantievereisten die gelden voor informatie over uitgevende instellingen waarvan effecten tot de handel op een gereguleerde markt zijn toegelaten en tot wijziging van Richtlijn 2001/34/EG)”*;
- *“(4) alle overige toepasselijke en geldende wetgeving, regelgeving, gebruiken en normen”* (syntheseberoepsbesluiten cliënt, p. 104).

Cliënt zette in conclusie op omstandige wijze de toepasselijkheid uiteen van deze diverse wettelijke bepalingen aangaande opmaak van de rekeningen van de Nationale Bank (syntheseberoepsbesluiten cliënt, pp. 25-42, sub *“2. de van toepassing zijnde regelgeving inzake de financiële verslaggeving van de NBB”*).

2.1. Het onderzocht arrest gaat na of deze diverse bepalingen inderdaad van toepassing zijn (zie arrest pp. 7-11, sub *“III. Rechtskader”*). Deze beschouwingen zijn echter **niet relevant** ter beoordeling van de wettigheid van de afwij-

zing van de vordering van cliënt tot het voor recht horen zeggen dat de jaarrekeningen niet in overeenstemming zijn met de vereisten van transparantie.

Immers is deze afwijzing **gesteund** op de overwegingen “(dat het) voorwerp van (deze) vordering onbepaald is”, om reden “(dat cliënt) in deze vordering niet (aangeeft) waar, hoe en in welk opzicht de jaarrekeningen sinds 2009 transparantievereisten zouden miskennen; (en dat) evenmin in zijn syntheseconclusie in hoger beroep (kan) worden gedetecteerd en vastgesteld welke inbreuken (cliënt) met deze vordering juist beoogt” (arrest p. 19, voorlaatste alinea).

De vordering wordt aldus verworpen omdat ze obscuur wordt geacht. Ook de Nationale Bank voerde in dit verband in conclusie ook aan “(dat cliënt) in deze vordering niet (aangeeft) waar, hoe en in welk opzicht bedoelde jaarrekeningen (bindende) transparantievereisten zouden miskennen; (en dat) deze vordering niet duidelijk (maakt) welke inbreuken worden beoogd en haar voorwerp derhalve onbepaald (is); (en dat) zij daarom (moet) worden afgewezen” (syntheseconclusie Nationale Bank, p. 24, tweede alinea).

In de mate dat de rechter, zoals te dezen, in feite en derhalve op een in cassatie **onaantastbare wijze** vaststelt dat een vordering niet duidelijk is omdat niet afdoende is gepreciseerd waarin c.q. de voorgehouden fout, onwettigheid, enz. bestaat, kan hij **wettig** besluiten tot afwijzing van de vordering (VAN QUICKENBORNE, M., Feit en recht of de rechter en de procespartijen, in Prolegomena, VANDEPLAS, A. en SPREUTELS, J.P. (ed), 11, Brussel, Swinnen, 1987, 12; FETTWEIS, A., Manuel de procédure civile, Liège, Faculté de Droit, 1987, nr. 196.). Dit kan o.m. worden afgeleid uit de voorschriften van de artikelen 702, 3° en 744 van het Gerechtelijk Wetboek (laatste bepaling te dezen zoals van toepassing vóór de wet van 6 juli 2017 “houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie”), waaruit de vereiste van de vermelding van de eis alsook de middelen waarop iedere eis steunt blijkt. Ook het principe dat de rechter niet verplicht is te antwoorden op een onduidelijke conclusie sluit hierbij aan (zie bv. Cass. 23 november 2000, A.R. C.99.0535.F, www.juridat.be).

Nu in conclusie van cliënt wel omstandig de juridische grondslag van de transparantievereisten in de verslaggeving/rekeningen is vermeld, maar niet uitdrukkelijk is vermeld op welke concrete punten de jaarrekeningen de Nationale Bank niet aan deze vereisten zouden voldoen, kan het arrest ook geen miskenning van de **bewijskracht** van de conclusie van cliënte verweten worden. Dergelijk grief veronderstelt immers dat het arrest wordt verweten aan een akte waarnaar het uitdrukkelijk verwijst een bewering toe te schrijven die niet erin voorkomt, ofwel te verklaren dat de akte een vermelding niet bevat die wel erin voorkomt, met andere woorden dat het van die akte een uitlegging geeft die onverenigbaar is met de bewoordingen ervan (vaste rechtspraak: zie o.m. Cass. 23 september 2015, A.R. P.15.0576.F, www.juridat.be; Cass. 8 december 2010, A.R. P.10.1046.F, met conclusie Procureur-Generaal J.F. LECCLERCQ, www.juridat.be; Cass. 9 november 2000, Arr. Cass. 2000, nr. 611; Cass. 26 oktober 2000, Arr. Cass. 2000, nr. 577; Cass. 19 oktober 2000, Arr. Cass. 2000, nr. 561; Cass. 21 april 1999, Arr. Cass. 1999, nr. 231; Cass. 15 maart 1999, Arr. Cass. 1999, nr. 156; Cass. 27 oktober 1997, Arr. Cass. 1997, nr. 430; Cass. 15 september 1997, Arr. Cass. 1997, 820).

In de mate dat de punten waarop cliënt een aanpassing van de jaarrekeningen van de Nationale Bank vorderde (de boekingen van de gerealiseerde meerwaarde op de goudreserves, en de afschrijvingen) als de voorgehouden miskenning van de transparantieverplichtingen zouden worden beschouwd, *quod non*, behandelt het onderzocht arrest deze aanspraken alleszins afzonderlijk (arrest pp. 11-19, sub IV).

De afwijzing van de gevorderde verklaring voor recht “*dat de jaarrekeningen van de NBB betreffende de boekjaren vanaf 1 januari 2009 niet in overeenstemming zijn met de vereisten van transparantie*”, **ontsnapt** dan ook volledig aan de censuur van het Hof van Cassatie.

2.2. Cliënt verzocht in ondergeschikte orde de aanstelling van een **deskundige** met als opdracht “*betreffende de boekjaren vanaf 1 januari 2009 te onderzoeken, en zijn advies te geven over de conformiteit van de jaarrekening, in het bijzonder wat betreft de voorgehouden niet-overeenstemming met de vereisten van transparantie zoals tot uiting gebracht in de van toepassing zijnde regelgeving inzake de opmaak van de rekeningen van de NBB*” (syntheseberoepsbesluiten cliënt, p. 106, onderaan en p. 107, bovenaan).

De appelrechters verwerpen de gevraagde onderzoeksmaatregel op grond van de overwegingen: *“In ondergeschikte orde tracht (cliënt) deze precisering van zijn vordering door te schuiven naar een gerechtsdeskundige. Dit gaat niet. (Cliënt) moet zelf aanduiden waar, hoe en in welk opzicht de jaarrekeningen sinds 2009 een inbreuk plegen op welke toepasselijke rechtsregels inzake transparantievereisten. Bovendien zou in de hypothese dat het voorwerp van de vordering bepaald was, een inbreuk op de wettelijke bepalingen door het (hof van beroep) moeten worden beoordeeld. De beoordeling van rechtsvragen kan niet worden overgelaten aan een gerechtsdeskundige”* (arrest p. 19, randnr. 24).

Deze afwijzing is naar recht verantwoord. Vooreerst staat de verduidelijking van de vordering in ieder geval aan cliënt als eiser. Vervolgens kan een deskundige alleen gelast worden vaststellingen te doen of een technisch advies te geven, en kan de rechtsmacht van de rechter met betrekking tot de beoordeling van de gegrondheid van het geschil niet worden overgedragen aan een deskundige (Cass. 15 juni 2018, A.R. C.17.0422.F, www.juridat.be; Cass. 15 november 2012, A.R. C.11.0579.F, www.juridat.be).

3. Volledigheidshalve, en in zoverre dit relevant is voor de beoordeling van de overige punten van de vordering van cliënt (de gevraagde aanpassing van de jaarrekeningen en de gevorderde opstelling van de jaarrekening na winstbestemming), kan het volgende worden vastgesteld aangaande het door de appelrechters weerhouden **“rechtskader”** (arrest pp. 7-11, sub III).

Tussen partijen bestond betwisting over de geldingskracht van de **richtsnoer ECB/2010/20** van de Europese Centrale Bank van 11 november 2010 betreffende het juridische kader ten behoeve van de financiële administratie en verslaglegging in het Europees Stelsel van Centrale Banken voor wat betreft **de nationale rekeningen** van de Nationale Bank.

Naar cliënt heeft deze Richtsnoer ECB/2010/20 **voorrang** op de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (syntheseberoepsconclusie cliënt, pp. 30-35, randnr. 2.3.1).

Naar de Nationale Bank gelden de regels van de Organieke wet van 22 februari 1998 in rangorde **vóór** de Richtsnoer ECB/2010/20 (zie syntheseconclusie Nationale Bank, pp. 15-20, sub b, randnrs. 23-25).

Het **onderzocht arrest** verwerpt het standpunt van cliënt dat de bepalingen van Richtsnoer ECB/2010/20 primeren op de bepalingen van de organieke wet van 22 februari 1998 (arrest pp. 7-10, randnrs. 7-10, inz. p. 9, laatste alinea).

Naar de appelrechters heeft de wetgever ervoor gekozen de bindende regels van richtsnoer ECB/2010/20 op te nemen in het referentiekader voor **de nationale financiële rekeningen** van de Nationale Bank (waarbij de wetgever er ook voor had kunnen kiezen dit niet te doen, waardoor de richtsnoer niet van toepassing zou geweest zijn). De bindende regels van richtsnoer ECB/2010/20 zijn volgens de appelrechters dan ook gebracht *“op het niveau van de Belgische wet”*, en zijn dan ook *“ondergeschikt aan de Belgische lex specialis, in casu de organieke wet”* (arrest p. 9, vierde alinea).

Deze beslissing is m.i. onaanvechtbaar is in cassatie.

3.1. Krachtens **artikel 2** van de organieke **wet van 22 februari 1998** maakt de Nationale Bank integrerend deel uit van het Europees stelsel van centrale banken waarvan de statuten werden vastgelegd in het desbetreffend Protocol gehecht aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie (eerste lid), en gelden voor de Bank daarenboven ***“deze wet, haar eigen statuten en, aanvullend, de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen”*** (tweede lid).

Bij artikel 141, §1, van de **wet van 2 augustus 2002** betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, heeft de wetgever middels een **interpretatieve bepaling** de draagwijdte van de bewoordingen *“en, aanvullend, de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen”* in voornoemd artikel 2 van de organieke nader bepaald. Deze bewoordingen dienen m.n. in die zin te worden uitgelegd *“dat de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen slechts van toepassing zijn op de Nationale Bank van België: 1° voor de aangelegenheden die niet worden geregeld door de bepalingen van titel VII van het derde deel van het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie en van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, noch door voornoemde wet van 22 februari 1998 of de statuten van de Nationale Bank van België; en 2° voor zover zij niet strijdig zijn met de bepalingen bedoeld in 1°.”*

Bij artikel 141, §10, van dezelfde wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, werd in de organieke wet van 22 februari 1998 een **artikel 33** hersteld, waarin de wijze van opstelling van **de rekeningen** van de Nationale Bank is bepaald:

“De rekeningen en, in voorkomend geval, de geconsolideerde rekeningen van de Bank worden opgemaakt:

1° overeenkomstig deze wet en de bindende regels vastgesteld met toepassing van artikel 26.4 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank;

2° voor het overige overeenkomstig de regels vastgesteld door de Regentenraad.

De artikelen 2 tot 4, 6 tot 9 en 16 van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen 4, zesde lid, en 9, §2.” (de wet van 17 juli 1975 is inmiddels opgeheven bij artikel 11 van de wet van 17 juli 2013 “houdende invoeging van Boek III ‘Vrijheid van vestiging, dienstverlening en algemene verplichtingen van de ondernemingen’, in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek III en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan boek III, in boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht”, doch overeenkomstig artikel 12 van deze wet dienen “de bestaande wetten en uitvoeringsbesluiten die verwijzen naar de bepalingen bedoeld in de artikelen 8 tot 11, worden geacht te verwijzen naar de overeenkomstige bepalingen in het Wetboek van economisch recht, zoals ingevoegd bij deze wet”; zie thans ook art. III.95, §1, Wetboek Economisch recht: “Artikel III.85 en de artikelen III.90 tot III.94, alsook de besluiten genomen ter uitvoering van artikel III.84, zevende lid, en artikel III.89, §2, zijn niet van toepassing op de Nationale Bank van België, ...”; zie ook arrest p. 10, randnr. 11).

Het in artikel 33 van de organieke wet van 22 februari 1998 geciteerde artikel 4, tweede lid, van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen, bepaalt dat “*alle verrichtingen zonder uitstel, getrouw, volledig en naar tijdsorde (worden) ingeschreven ...*” (zoals ook vastgesteld in het onderzocht arrest, p. 10, vierde alinea). Inzonderheid wat betreft beursgenoteerde vennootschappen is de verplichting tot het verstrekken aan het publiek van getrouwe, nauwkeurige en oprechte informatie voorzien in artikel 5 van

het Koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt (zoals ook vastgesteld in het onderzocht arrest, pp. 10-11, randnr. 13).

Artikel 9bis van de organieke wet van 22 februari 1998, zoals ingevoerd bij artikel 141, §2, van voornoemde wet van 2 augustus 2002, bepaalt ook de wijze waarop de door de Nationale Bank aangehouden reserves moeten worden geboekt: *“In het kader vastgesteld door artikel 105(2) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie en door de artikelen 30 en 31 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, worden de officiële externe reserves van de Belgische Staat aangehouden en beheerd door de Bank. Deze tegoeden vormen een **doelvermogen** dat bestemd is voor de taken en verrichtingen die onder dit hoofdstuk vallen, evenals voor de andere opdrachten van algemeen belang die door de Staat aan de Bank zijn toevertrouwd. De Bank boekt deze tegoeden en de betreffende opbrengsten en kosten in haar rekeningen **overeenkomstig de regels bedoeld in artikel 33**”* (benadrukt door ondergetekende).

In de voorbereidende werken van de wet van 2 augustus 2002 (Verslag Vanvelthoven, Gedr.St. Kamer, 2001-2002, DOC 50, nr. 1842/004, pp. 150-151) werd eveneens gewezen op de aanvulling van artikel 879 van het Wetboek van vennootschappen bij artikel 206 van de Programmawet van 2 augustus 2002, met het voorschrift: *“De Commissie voor het Bank- en Financiewezen schrijft de Nationale Bank van België in op de lijst bedoeld in artikel 438, vierde lid, met een vermelding die de aandacht van het publiek vestigt op het feit dat de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen slechts aanvulling [lees aanvullend] van toepassing zijn op de Bank. ...”*.

Artikel 92, §3, 2°, van het Wetboek van vennootschappen van 7 mei 1999 bepaalde bovendien reeds uitdrukkelijk dat de bij de Koning bepaalde regels inzake de vorm en inhoud van de waarderingsregels en de jaarrekeningen, **niet** van toepassing zijn op de Nationale Bank.

Uit de **voorbereidende werken** van voornoemde wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, blijkt duidelijk de verantwoording van de op de Nationale Bank afwijkende toepasselijke regeling.

- de bedoeling van de wet is o.m. *“de interpretatie (te) bevestigen van sommige bepalingen betreffende het juridische statuut van de Bank, haar emissierecht en de officiële wisselreserves van de Belgische Staat die ze beheert; (en) de boekhoudkundige normen duidelijker naar voeren (te) doen komen die toepasselijk zijn op het opmaken van de rekeningen van de Bank”* (Amendement Nr. 18 van de heer Chabot, Gedr.St. Kamer, 2001-2002, DOC 50, nr. 1842/003, p. 13);
- *“de draagwijdte van de aanvullende toepassing van (de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen) heeft aanleiding gegeven tot uiteenlopende interpretaties; in het belang van de rechtszekerheid is het derhalve nuttig dat de correcte interpretatie ervan wordt bevestigd”* (ibid.);
- *“overeenkomstig de op internationaal vlak algemeen aanvaarde principes worden de goud- en deviezentegoeden die de officiële externe reserves van het land vormen, door de centrale bank aangehouden en beheerd als een doelvermogen dat wordt aangewend ten behoeve van het monetaire beleid, het wisselkoersbeleid en andere opdrachten van algemeen belang”* (ibid.);
- *“het monetaire en wisselkoersbeleid behoren voortaan tot de bevoegdheid van de Economische en Monetaire Unie; zoals bevestigd door artikel 105(2) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, heeft het Europees Stelsel van centrale banken (ESCB) als één van zijn fundamentele taken ‘het aanhouden en het beheren van de officiële externe reserves van de lidstaten’; het betreft tegoeden die iure imperii worden aangehouden en beheerd; indien deze goederen niet langer worden aangewend ten behoeve van het monetaire en wisselkoersbeleid of van andere opdrachten van algemeen belang, komt het de wetgever toe om te regelen wat ermee dient te gebeuren”* (ibid.);
- *“deze verduidelijkingen geven in de eerste plaats een interpretatie bij het statuut van de NBB, waarbij er gewezen wordt op de verschilpunten tussen de NBB en de gewone naamloze vennootschappen; in essentie komt het erop neer dat de bepalingen betreffende de vennootschappen slechts van toepassing zijn op de NBB indien ze niet strijdig zijn met andere, in het amendement opgesomde bepalingen; in het verleden was dit reeds het geval; naar aanleiding van de discussie over het beursgenoteerd karakter van de NBB, die zowel binnen als buiten het parlement is gevoerd, is het evenwel nuttig dat het parlement deze interpretatie bevestigt”* (Verslag Vanvelthoven, Gedr.St. Kamer, 2001-2002, DOC 50, nr. 1842/004, p. 150);
- *“(een) duidelijk onderscheid (wordt) gemaakt tussen de regels die wel en niet van toepassing zijn op NBB; de NBB mag niet beschouwd worden als een ge-*

wone beursgenoteerde vennootschap; de bepalingen van de vennootschapswetgeving zijn dus slechts aanvullend van toepassing op de NBB" (ibid.);

- "duidelijk is dat de BNB geen handelsvennootschap als een andere is; het wetsontwerp bevestigt dat nogmaals; (...) wie aandeelhouder wenst te worden, kan dat met de exacte kennis van de bijzonder situatie van de BNB" (Verslag Steverlynck, Gedr.St. Senaat, 2001-2002, nr. 2 - 1241/2, p. 14).

3.2. De verwijzing in artikel 33, 1°, van de organieke wet van 22 februari 1998 wat betreft **de opstelling van de rekeningen** van de Nationale Bank "overeenkomstig deze wet en de bindende regels vastgesteld met toepassing van artikel 26.4 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank" betreft de **richtsnoer ECB/2010/20** van de Europese Centrale Bank van 11 november 2010 "betreffende het juridische kader ten behoeve van de financiële administratie en verslaglegging in het Europees Stelsel van Centrale Banken" (later Richtsnoer ECB/2016/2249 van de Europese Centrale Bank van 3 november 2016).

Zoals uitdrukkelijk bepaald in artikel 2 van de richtsnoer is het toepassingsgebied ervan "**beperkt tot** de financiële administratie en verslaglegging van het Eurosysteem zoals vastgelegd door de ESCB-statuten" (benadrukt door ondergetekende). Verder is bepaald "(dat) als gevolg het **niet van toepassing (is)** op de nationale rapportage en financiële rekeningen van NCB's; (dat) omwille van consistentie en vergelijkbaarheid tussen het Eurosysteem en de nationale stelsels, **(het) aanbevelen (zij)** dat de NCB's, **voor zover mogelijk**, voor hun nationale rapportage en financiële rekeningen de in dit richtsnoer gestipuleerde regels volgen" (benadrukt door ondergetekende).

Aldus blijkt dat de verwijzing in artikel 33, 1°, van de organieke wet van 22 februari 1998 naar "de bindende regels" van, *in casu*, richtsnoer ECB/2010/20, de regels van "de financiële administratie en verslaglegging van het Eurosysteem" betreft. Artikel 33, 1°, van de organieke wet van 22 februari 1998 bevestigt aldus de toepassing van richtsnoer ECB/2010/20, waaronder ook de "aanbeveling" om deze ook "voor zover mogelijk" in de nationale verslaggeving te volgen. In de mate dat de "bindende regels" verenigbaar zijn met het bepaalde in de organieke wet van 22 februari 1998, zijn zij dan ook van toepassing op de nationale verslaggeving.

Op deze wijze kan samen met de appelrechters worden aangenomen dat door **de keuze** van de wetgever om de "*bindende regels*" van richtsnoer ECB/2010/20 (toch) op te nemen in het referentiekader voor **de nationale financiële rekeningen** van de Nationale Bank, deze regels "*op het niveau van de Belgische wet*" zijn gebracht (arrest p. 9, vierde alinea). Het door de appelrechters weerhouden "*ondergeschikt (zijn) aan de Belgische lex specialis, in casu de organieke wet*" (arrest p. 9, vierde alinea), dient m.i. in die zin te worden begrepen dat de toepassing van de bindende regels van richtsnoer ECB/2010/20 slechts kan weerhouden worden in zoverre dit in overeenstemming is met de voorschriften van de organieke wet. Aldus kan inderdaad, zoals weerhouden in het onderzocht arrest, een "*hiërarchische volgorde*" weerhouden worden tussen de organieke wet en de "*bindende bepalingen*" van richtsnoer ECB/2010/20 (cf. arrest p. 9, derde alinea: "*Door deze keuze kan de Belgische wetgever redelijkerwijze niet worden geacht daarmee te willen afwijken van de bijzondere regels die hij heeft vastgelegd in de organieke wet van 22 februari 1998, indien hij dit niet expliciet verduidelijkt*"). Het standpunt van cliënt dat de "*bindende bepalingen*" van richtsnoer ECB/2010/20 **voorrang** zouden hebben op de organieke wet, kan m.i. dan ook, in redelijkheid, niet worden voorgehouden.

De vaststelling in het arrest dat richtsnoer ECB/2010/20 "*ook regels bevat die enkel worden aanbevolen, (wat) onder meer geldt voor het schema van de gepubliceerde jaarbalans en resultatenrekening (artikel 24 van Richtsnoer)*" (arrest p. 10, eerste alinea), is in overeenstemming met het artikel waarnaar verwezen ("*Aanbevolen zij, dat de NCB's hun gepubliceerde jaarbalans en winst- en-verliesrekening overeenkomstig respectievelijk bijlage VIII en IX opstellen*"). Overigens bevat richtsnoer ECB/2010/20 nog op diverse andere punten slechts "*aanbevelingen*" (zie o.m. art. 10.3, a), i); art. 10.3, c); art. 19.4).

Nu artikel 33, 1°, van de organieke wet van 22 februari 1998 verwijst naar "*de bindende regels*" van, *in casu*, richtsnoer ECB/2010/20, kan worden aangenomen dat de "*aanbevelingen*" in deze richtsnoer **niet** hieronder vallen, zoals ook aangenomen door het onderzocht arrest (p. 10, tweede alinea).

Het door het onderzocht arrest weerhouden rechtskader lijkt mij dan ook in ieder geval naar recht verantwoord.

4. Wat betreft de gevorderde **correctie van de jaarrekeningen**.

Clïënt vorderde drie correcties op de jaarrekeningen van de Nationale Bank voor de boekjaren 2012, 2013 en 2014 (zie syntheseberoepsbesluiten cliënt, pp. 61-69, sub 4, en p. 104):

- de gerealiseerde meerwaarden op goudreserves die overeenkomstig artikel 30 van de organieke wet van 22 februari 1998 dienen geboekt te worden op een bijzondere onbeschikbare reserverekening, dienen als behorend tot het eigen vermogen van de Nationale Bank te worden geboekt onder een nieuwe rekening bvb. 13.4 "*Onbeschikbare reserverekening*" in plaats van onder de passiefrekening 10 "*Overige passiva*";
- de afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa dienen te worden geboekt in mindering van de activa waarop ze betrekking hebben en niet onder de passiefrubriek 13 "*kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve*";
- de jaarrekening dient te worden opgesteld na winstbestemming, m.a.w. de uitekeren winst van het jaar dient als een schuld te worden geboekt tegenover de aandeelhouders en niet als een deel van het eigen vermogen.

4.1. Het onderzocht arrest gaat uit van de omstandigheid "*(dat) materiële vergissingen en vergissingen in rechte en feite (in goedgekeurde jaarrekeningen), waaronder een inbreuk op de boekhoudwetgeving of andere rechtsregels, kunnen worden gecorrigeerd*" (arrest p. 12, vijfde alinea), dit conform de rechtspraak van het Hof van Cassatie (zie Cass. 10 maart 2016, A.R. C.14.0399.N, www.juridat.be; zie VAN DE WOESTEYNE, I. en MESKENS, C., "Rechtzetting vergissing in feite in de jaarrekening schoorvoetend aanvaard", TFR, 2019, 190; zie thans art. 3:19, §1, Wetboek van vennootschappen en verenigingen; VAN CROMBRUGGE, S., "Boekhoudrecht (mei 2018 - april 2019)", TRV, 2019, (705), 775, nr. 75).

4.2. Wat betreft de gerealiseerde **meerwaarden** op goudreserves.

De appelrechters oordelen dat "*rekening houdend met de eigen aard van de bijzondere reserverekening, een boeking onder de sui generis post 10.3 'Diversen' van passiefrubriek ('Overige passiva'), met de toelichting dat het gaat om de onbeschikbare reserve voor goudmeerwaarden, voorzichtiger is*" (arrest p. 16, vijfde alinea). Aldus verwerpen zij het door cliënt voorgehouden standpunt dat de boeking dient te gebeuren onder het eigen vermogen van de Nationale Bank (syntheseberoepsbesluiten cliënt, p. 42 e.v. sub 3: "*onder een nieuwe rekening bvb. 13.4 'Onbeschikbare reserverekening'*").

Ter staving van deze beslissing gaan de appelrechters uit van volgende vaststellingen en overwegingen

- dat de goudreserves de juridische eigendom zijn van de Nationale Bank, en dat ze samen met de deviezenreserves deel uitmaken van de officiële externe reserves van de Belgische Staat die door de Nationale Bank worden aangehouden en beheerd;
- dat goudreserves, zoals blijkt uit artikel 9bis van de organieke wet van 22 februari 1998, binnen het vermogen van de Nationale Bank een doelvermogen uitmaken dat bestemd is voor de taken en verrichtingen van de Nationale Bank in het kader van het Europees Stelsel van centrale banken (het ESCB) en haar andere opdrachten van algemeen belang;
- dat hoewel de goudreserves louter civielrechtelijk de juridische eigendom zijn van de Nationale Bank, zij een macro-economische beleidsbestemming hebben die beperkingen stelt op het vlak van hun beschikking en beheer;
- dat artikel 30 van de organieke wet van 22 februari 1998 de boeking van de meerwaarden op de goudreserves voorziet *“op een bijzondere onbeschikbare reservekening”*, en bepaalt dat *“de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van de in het eerste lid bedoelde meerwaarde, aan de Staat (wordt) toegekend”*;
- dat noch voornoemd artikel 30, noch enige andere bindende boekhoudregel een passiefrubriek- of post aanduiden waaronder de bijzondere onbeschikbare reservekening moet worden geboekt, en dat niet is aangetoond dat de boeking die de Nationale Bank toepast, een inbreuk pleegt op een regel van boekhoudrecht of op een andere rechtsregel;
- dat niet kan worden voorbijgegaan aan de vaststelling dat artikel 30 van de organieke wet bijzondere regels bepaalt betreffende het statuut en de bestemming van meerwaarden gerealiseerd op arbitragetransacties van goud tegen andere externe reservebestanddelen binnen het kader van het actief beheer van de externe reserves, en dat de regels van richtsnoer ECB/2010/20 niet prevaleren op deze bijzondere regels;
- dat uit deze bijzondere regels volgt dat de kenmerken van de onbeschikbare reserve in belangrijke mate afwijken van de conventionele kenmerken van eigen vermogen.

De rechters achten de boeking onder passiefrubriek 10.3 **“voorzichtiger”** dan een boeking onder passiefrubriek 13, dit **“teneinde het risico van misleiding te beperken”**, om volgende redenen:

- artikel 30 van de organieke wet maakt de betrokken reserve onbeschikbaar voor uitkering aan de aandeelhouders, zodat zij niet kan worden geboekt onder passiefrubriek 13.2 (Reservefonds) noch onder passiefrubriek 13.3 (Beschikbare reserve);
- artikel 30 van de organieke wet maakt dat de reserve niet kan worden aangewend voor de aanzuivering van verliezen, behalve voor minderwaarden op andere arbitragetransacties in goud;
- artikel 30 van de organieke wet bepaalt verder dat de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van de onbeschikbare reserve, wordt toegekend aan de Staat;
- de onbeschikbare reserverekening strekt tot het actief beheer van de goudvoorraad en andere externe reserves vanuit de doelstelling deze reserves op peil te houden;
- in een arrest van 30 september 2010 oordeelde het Hof van Beroep te Brussel dat Deminor en de andere appellanten in hun hoedanigheid van aandeelhouders van de Nationale Bank geen recht kunnen laten gelden met betrekking tot de goudreserves en de eventuele gerealiseerde meerwaarden op goudverkoop;
- in een arrest van 1 juni 2011 verwierp het Hof van Beroep te Brussel om dezelfde reden een schadevergoedingseis van particuliere aandeelhouders wegens bepaalde bij of krachtens de wet opgelegde bestemmingen van gerealiseerde meerwaarden op verkoop van goudreserves;
- het gaat niet om een conventionele onbeschikbare reserve waaraan bij bijzonder meerderheidsbesluit van de algemene vergadering of de Regentenraad van de Nationale Bank een andere bestemming zou kunnen worden gegeven, en de onbeschikbaarheid van de reserve volgt uit de bijzondere wettelijke regeling ingesteld door artikel 30 organieke wet (arrest pp. 15-16).

Uit de motivering van het arrest blijkt derhalve dat de appelrechters de door cliënt voorgehouden boeking van de meerwaarden op de goudreserves onder het eigen vermogen **verwerpen** omwille van de specifieke aard van het doelvermogen, bestemd voor opdrachten van algemeen belang, en van de omstandigheid dat het "*risico op misleiding*" vereist dat de boeking onder een *sui generis* post (10.3 "*diversen*" van passiefrubriek "*overige passiva*") gebeurt, met de toelichting dat het gaat om de onbeschikbare reserve voor goudmeerwaarden.

De door de appelrechters weerhouden aard van de meerwaarden als doelvermogen, de specifieke bestemming ervan, en de vereiste tussenkomst van de wetgever om hieraan een andere bestemming te geven, zijn volledig in overeenstemming met de organieke wet en de doelstellingen van de wetgever zoals die blijken uit de hiervoor geciteerde voorbereidende werken van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Rekening houdende met de omstandigheid dat artikel 30 van de organieke wet ook **geen** specifieke plaats van boeking van de voorziene “*onbeschikbare reserverekening*” voorziet, kon het arrest op grond van de beginselen van het “*getrouw*” boeken van de verrichtingen (art. 4, tweede lid, van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen), en de vereiste tot het verstrekken van “*getrouwe, nauwkeurige en oprechte informatie*” (art. 5 K.B. van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt), besluiten dat de **voorzichtigheid** de boeking op een *sui generis* post (10.3 “diversen” van passiefrubriek “*overige passiva*” van de balans) vereist.

Hierbij is ook de feitelijke en derhalve in cassatie onaantastbare vaststelling dat de boeking op deze wijze noodzakelijk is om “**het risico van misleiding te beperken**” (arrest p. 15, eerste alinea), essentieel, nu ze impliceert dat een boeking onder het **eigen vermogen**, misleidend zou zijn. Dit belet dat het onderzocht arrest een miskennis zou verweten worden van de toepasselijke transparantiebeginselen, en o.a. artikel 3 van de richtsnoer ECB/2010/20 (in de mate dat deze al voorrang zou hebben op de organieke wet), waarin o.m. als uitgangspunt is voorzien

- “*economische realiteit en transparantie: de methoden van administreren en de financiële verslaglegging weerspiegelen de economische realiteit, zij zijn transparant en voldoen aan de gestelde eisen van inzichtelijkheid, relevantie, betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid. Transacties worden geboekt en weergegeven rekening houdend met hun inhoud en economische realiteit en niet uitsluitend met inachtneming van hun juridische vorm*”;
- “*voorzichtigheidsbeginsel: bij de waardering van activa en passiva en de verantwoording van baten en lasten dient het voorzichtigheidsbeginsel te worden toegepast*”.

De enkele omstandigheid dat onder de definities van richtsnoer ECB/2010/20 (art. 1.2, waarin verwezen naar bijlage II) “*passiva*” wordt omschreven als “*huidige verplichting van de onderneming die is ontstaan uit gebeurtenissen in het verleden, waarvan de verevening naar verwachting zal leiden tot een uitstroom van middelen die economische baten vertegenwoordigen*”, kan hieraan geen afbreuk doen. Er kan immers in redelijkheid niet worden voorgehouden dat een boeking die naar het feitelijk oordeel van de appelrechters misleidend zou zijn, niettemin dient verricht te worden.

In huidige stand van de procedure dient m.i. dan ook te worden besloten dat de feitelijke vaststellingen en de beoordelingen die het onderzocht arrest bevat, een **voldoende** verantwoording vormen voor de beslissing, en beletten dat het arrest op ontvankelijke wijze een miskennis zou kunnen verweten worden van de transparantiebeginselen en de diverse wettelijke bepalingen waaruit dit beginsel blijkt.

Tenslotte kan worden opgemerkt dat het onderzocht arrest, door op de gronden die het bevat, te besluiten dat de boeking correct is gebeurd, de conclusie van cliënt met opgave van redenen verwerpt, en derhalve ook regelmatig met redenen is omkleed (art. 149 Gw.). De rechter die tegenover een middel van een partij zijn tegengestelde beoordeling stelt, voldoet immers aan de motiveeringsverplichting, zonder dat hij daarenboven hoeft te antwoorden op alle argumenten die die partij tot staving van dat verweer aanvoert en die geen afzonderlijke middelen zijn (zie o.m. Cass. 11 januari 2018, A.R. C.17.0247.N, niet gepubl.; Cass. 9 december 2004, A.R. C.00.0389.F, redengeving, www.juridat.be; Cass. 7 september 2004, A.R. P.03.0986.N, www.juridat.be; Cass. 15 april 2002, A.R. S.01.0085.F, www.juridat.be; Cass. 26 september 2001, A.R. P.01.0883.F, www.juridat.be).

Wat betreft de verwerping van de door cliënt voorgehouden prejudiciële vraag (zie arrest p. 17, randnr. 19; zie syntheseberoepsconclusie cliënt, p. 101, sub IV en p. 106, in medio), kan worden opgemerkt dat ook deze beslissing naar recht verantwoord is, nu de rechter niet gehouden is tot het stellen van een prejudiciële vraag wanneer deze op een verkeerde juridische stelling is gesteund (te dezen dat de meerwaarden als een schuld aan de Staat zouden geboekt zijn: zie arrest p. 15, laatste alinea) (zie bv. Cass. 29 september 2005, A.R. C.03.0500.N, www.juridat.be).

5. Wat betreft de door cliënt gevorderde correctie van de jaarrekeningen voor de **afschrijvingen**, die zouden moeten geboekt worden in mindering van de activa waarop ze betrekking hebben en niet onder de rubriek 13 “*kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve*” (zie syntheseberoepsbesluiten cliënt, pp. 65-68, sub 4.1.2).

De appelrechters verwerpen deze vordering op grond van de vaststellingen en overwegingen

- dat het specifieke voorschrift van artikel 19.4 van de organieke wet van 22 februari 1998, voorziet dat het Directiecomité van de Nationale Bank beslist over “*de plaatsing van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen, na raadpleging van de Regentenraad en onverminderd de regels vastgelegd door de ECB*”;
- dat op basis van de organieke wet de Nationale Bank op haar actief een beleggingsportefeuille aanlegt (de statutaire portefeuille) als tegenwaarde van kapitaal, reserves en afschrijvingsrekeningen, die op het passief worden geboekt;
- dat de wetgever hiermee zelf het bestaan van afschrijvingsrekeningen en hun boeking op de passiefzijde van de balans voor ogen heeft;
- dat de boekingswijze van de afschrijvingen aldus beantwoordt aan een regel van de op de Nationale Bank toepasselijke *lex specialis* (arrest p. 17, randnr. 20).

Het arrest verwerpt ook de door cliënt ingeroepen wettelijk bepalingen (art. 45, derde lid, K.B. 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen; bijlage IV van richtsnoer ECB/2010/20; International Accounting Standard 16) nu deze niet (bindend) van toepassing zijn op de Nationale Bank (arrest p. 17, onderaan en p. 18, bovenaan).

Deze beslissingen zijn in overeenstemming met de diverse wettelijke bepalingen waarnaar verwezen in het arrest.

Op de gronden die het bevat verwerpt het arrest ook, met opgave van redenen, de conclusie van cliënt wat betreft de afschrijvingen, zodat de beslissing op dit punt ook regelmatig met redenen is omkleed (art. 149 Gw.).

6. Wat betreft de door cliënt gevorderde **opstelling van de jaarrekening na winstbestemming** in plaats van ervoor (zie syntheseberoepsbesluiten cliënt, pp. 68-69, sub 4.1.3).

De appelrechters stellen vast dat de opmaak van de jaarrekening vóór winstbestemming conform is aan het model dat ingevolge richtsnoer ECB/2010/20 verplicht is voor financiële rapportering binnen het Eurosysteem (m.n. passiefrubriek 16 van Bijlage IV van de richtsnoer), en dat deze bepaling ingevolge artikel 33, eerste lid, 1°, van de organieke wet van 22 februari 1998 bindend is voor de nationale rekeningen van de Nationale Bank (arrest p. 18, randnr. 21).

De rechters verwerpen de door cliënt voorgehouden toepassing van artikel 26, §1, eerste lid, van het Koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen (*“De balans wordt opgesteld na toewijzing, dit wil zeggen, rekening houdend met de beslissingen tot besteding van het saldo van de resultatenrekening en van het overgedragen resultaat”*), nu deze bepaling geen deel uitmaakt van het bindend boekhoudkundig referentiekader voor de Nationale Bank, zoals vastgelegd in artikel 33 van de organieke wet (cf. art. 92, §3, 2° W.Venn, waarin de Nationale Bank uitdrukkelijk wordt uitgezonderd van de door de Koning bepaalde regels inzake waarderingsregels en vorm en inhoud van de jaarrekening).

Ook deze beslissing is onaanvechtbaar in cassatie nu zij in overeenstemming is met de draagwijdte van de geciteerde wetsbepalingen.

Met verwijzing naar de stukken 2, 3 en 10 van het dossier van de Nationale Bank stellen de rechters tenslotte ook vast dat het ondernemingsverslag (jaarverslag) ook een toelichting geeft bij de winstverdeling, en dat niet is aangetoond dat de markt op dit punt zou worden misleid (arrest p. 18, voorlaatste alinea). Ik ben zo vrij aan te nemen dat deze weergave van de jaarverslagen 2012, 2013 en 2014, zoals neergelegd door de tegenpartij, in overeenstemming is met de inhoud en draagwijdte van deze stukken.

Op de gronden die het bevat verwerpt het arrest ook, met opgave van redenen, de conclusie van cliënt waarin de opstelling van de jaarrekening na winstbestemming werd voorgehouden, zodat de beslissing op dit punt ook regelmatig met redenen is omkleed (art. 149 Gw.).

Aangezien ik uiteindelijk, gelet op de mij toegezonden gedingstukken evenmin enig gebrek heb ontdekt in de naleving der substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven pleegvormen, ben ik om al deze redenen tot het besluit gekomen dat er, jammer genoeg, geen enkele mogelijkheid bestaat om, met kans op welslagen, een voorziening in cassatie in te stellen tegen het onderzocht arrest.

Met oprecht confraternele gevoelens,

H. Geinger